

ZATWIERDZAM

Dariusz Wieczorek
MINISTER NAUKI

Warszawa, 28 czerwca 2024 r.

**Sprawozdanie za rok 2023
ze sposobu przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków
w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego
oraz w jednostkach nadzorowanych przez Ministra Nauki**

Sprawozdanie obejmuje skargi i wnioski złożone i załatwione w trybie wynikającym z przepisów zawartych w dziale VIII ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – *Kodeks postępowania administracyjnego*¹ (dalej: *Kodeks postępowania administracyjnego*), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków² (dalej: *rozporządzenie*), *Regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego*³ (dalej: *Regulamin organizacyjny*) oraz zarządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 marca 2021 r. w sprawie organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg, wniosków i petycji w Ministerstwie Edukacji i Nauki⁴ (dalej: *zarządzenie*). Sprawozdanie zostało opracowane na podstawie:

- rejestru skarg i wniosków kierowanych do Ministerstwa,
- informacji przekazanych przez komórki organizacyjne Ministerstwa oraz jednostki nadzorowane przez Ministra.

W roku **2023** do Ministerstwa oraz jednostek nadzorowanych skierowano łącznie **146 461** skarg i wniosków, z czego **140 658** załatwiono we własnym zakresie, a **5 602** przekazano, według właściwości, zgodnie z *Kodeksem postępowania administracyjnego*, do rozpatrzenia innym organom i instytucjom.

Ministerstwo

Charakterystyka liczbowa skarg i wniosków

W 2023 r. do Ministerstwa wpłynęło 315 skarg i wniosków (o 14 % mniej niż w 2022 r.), w tym:

- **239** skarg i wniosków załatwiono **we własnym zakresie**
- **36** skarg i wniosków przekazano do załatwienia, **według właściwości**, innym instytucjom

¹ t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572

² Dz. U. z 2002 r. Nr 5, poz. 46

³ stanowiącego załącznik do zarządzenia Ministra Nauki w sprawie regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 stycznia 2024 r. (Dz. Urz. Min. Nauk. z 2024 r. poz. 2, z późn. zm.)

⁴ Dz. Urz. MEiN z 2021 r. poz. 32

- 40 anonimowych skarg i wniosków – które, zgodnie z § 8 ust. 1 rozporządzenia pozostawia się bez rozpoznania.

Skargi i wnioski były kierowane do Ministerstwa przede wszystkim bezpośrednio przez samych zainteresowanych lub były przekazywane przez organy administracji publicznej, według właściwości, między innymi przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Problematyka skarg i wniosków załatwionych we własnym zakresie

Problematyka zgłoszonych spraw, podobnie jak w poprzednich latach, dotyczyła przede wszystkim dwóch grup tematycznych: szkolnictwa wyższego i nauki.

W zakresie **szkolnictwa wyższego** skargi i wnioski dotyczyły między innymi:

- niewydawania dyplomów ukończenia studiów w ustawowym terminie
- problemów z uzyskaniem zwrotu opłat za studia
- postępowań konkursowych na wolne stanowiska akademickie
- nieuzasadnionego przedłużania procesu nostryfikacji dyplomu
- naliczania dodatkowych opłat za studia
- opóźnień w wypłacie świadczeń stypendialnych studentom
- jakości kształcenia i sposobu nauczania
- nieprawidłowości w realizacji planu zajęć
- niewypłacania wynagrodzeń nauczycielom akademickim
- braku programów nauczania i sylabusów.

W zakresie **nauki** skargi i wnioski dotyczyły między innymi:

- postępowań w sprawie nadawania stopni i tytułów naukowych
- naruszania przepisów prawa przy realizacji doktoratu
- umożliwienia prowadzenia badań naukowych
- niewydania dyplomu doktorskiego
- decyzji komisji konkursowej w sprawie wniosku złożonego w konkursie
- regulaminu szkoły doktorskiej
- postępowania rekrutacyjnego do szkoły doktorskiej
- środków na realizację programów finansowania badań podstawowych
- uniemożliwienia przeprowadzenia obrony pracy doktorskiej
- regulaminu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.

Problematyka skarg i wniosków przekazanych według właściwości do innych jednostek

Ministerstwo przekazało do innych instytucji, według właściwości, zgodnie z *Kodeksem postępowania administracyjnego*, **36** spraw, w tym między innymi:

- pisma dotyczące działu administracji rządowej – zdrowie – do Ministerstwa Zdrowia,
- korespondencję w sprawie uczeni nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Informacja o sposobach załatwiania skarg i wniosków

Zgodnie z wymogami zawartymi w *rozporządzeniu* oraz przepisami *Regulaminu organizacyjnego* dołożono wszelkich starań, by wnikliwie, prawidłowo i terminowo załatwić napływające skargi i wnioski. Sprawy, z którymi zwrócono się do Ministerstwa, zostały przeanalizowane i załatwione przez właściwe merytorycznie komórki organizacyjne, a zainteresowani otrzymali wyczerpujące odpowiedzi.

W 2023 r. w Ministerstwie załatwiono **239 skarg i wniosków** (o 3 % mniej niż w 2022 r.), w tym:

- 16 wystąpień uznano za zasadne,
- 39 wystąpień uznano za bezzasadne,
- 184 sprawy załatwiono w inny sposób – np. poprzez przedstawienie skarżącym/wnioskodawcom stanowiska Ministerstwa. Skarżący często sygnalizowali problemy, które zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*⁵ należały do autonomicznych decyzji uczelni. W wielu przypadkach, w celu wykluczenia możliwości wystąpienia nieprawidłowości podlegających ocenie Ministra, występowano do uczelni o złożenie wyjaśnień.

Do spraw zakwalifikowanych jako załatwione w inny sposób zaliczono również pisma skierowane do wiadomości Ministerstwa i wystąpienia pozostawione bez odpowiedzi.

Spośród ogółu załatwionych spraw 54 zostały załatwione po terminie, co wynikało przede wszystkim z konieczności zgromadzenia właściwych dokumentów lub zasięgnięcia dodatkowych informacji.

Jednostki nadzorowane

Ministerstwo wysłało do jednostek nadzorowanych przez Ministra pismo z prośbą o przekazanie informacji o sposobie załatwienia skarg i wniosków w 2023 r. Zgodnie z nadesłanymi informacjami, w analizowanym okresie do tych jednostek wpłynęły **146 146** skarg i wniosków, w tym **140 419** zostało załatwionych we własnym zakresie, z czego **124 647** uznano za zasadne, **15 597** za bezzasadne, a **175** załatwiono w inny sposób. **5 566** skarg i wniosków przekazano do rozpatrzenia, według właściwości, innym podmiotom. Do wyżej wskazanych jednostek wpłynęło **161** anonimowych skarg i wniosków.

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.

W zakresie szkolnictwa wyższego sprawy dotyczyły następujących grup tematycznych:

1. Sprawy związane z organizacją i tokiem studiów oraz studiów doktoranckich, dotyczące między innymi:

- utworzenia dodatkowej specjalności
- przebiegu egzaminu na studiach
- wyposażenia pracowni
- sposobu prowadzenia zajęć
- wydłużenia sesji egzaminacyjnej
- elektronicznego wyboru promotorów prac dyplomowych
- zmian w organizacji praktyk zawodowych
- uznawalności wykształcenia zagranicznego
- nieprzyznania indywidualnej organizacji studiów
- niewydania dyplomu ukończenia studiów
- przedłużenia studiów doktoranckich.

2. Sprawy socjalne i finansowe studentów oraz doktorantów, dotyczące między innymi:

- umorzenia lub obniżenia czesnego
- przyznania zniżek na studia
- przedłużenia terminu płatności czesnego
- umorzenia zaległości finansowej
- zwrotu kosztów w związku z rezygnacją ze studiów
- pokrycia kosztów wyjazdów terenowych
- zwrotu nadpłaty za studia
- dofinansowania dla samorządu studenckiego
- dofinansowania publikacji naukowych
- zwrotu kosztów za dojazd na zajęcia praktyczne
- niepoprawnego naliczenia opłat.

3. Sprawy pracownicze, dotyczące między innymi:

- organizacji pracy w jednostce
- warunków zakwaterowania w domu asystenta
- sposobu naliczenia wynagrodzenia
- używania skrzynki służbowej do celów prywatnych
- zachowania podwładnego
- odstąpienia od przeprowadzania oceny okresowej pracowników
- wyjazdu zagranicznego pracownika
- najmu mieszkań służbowych
- mobbingu.

4. Sprawy różne, dotyczące między innymi:

- organizacji wydarzenia na uczelni
- jakości udzielanych świadczeń medycznych
- niewystarczającej liczby miejsc parkingowych
- ulepszenia infrastruktury sportowej na terenie uczelni
- niedziałania infrastruktury IT
- powołania komisji weryfikującej rzetelność ocen
- organizacji i kontroli ruchu wewnętrznego na terenie uczelni
- zwiększenia limitu książek w bibliotece
- pracy dziekanatu
- zmiany godzin pracy biblioteki
- prac remontowych w uczelni.

W zakresie nauki sprawy dotyczyły między innymi:

- zmiany organizacji szkoły doktorskiej
- dofinansowania wydarzenia naukowego
- ewaluacji dyscypliny
- oceny wniosku (oceny eksperta)
- zmian w warunkach konkursu
- powołania eksperta do oceny wniosków
- powołania zespołu naukowego
- nieuprawnionego wykorzystania wyników badań w publikacjach naukowych.

Instytucja skarg i wniosków stanowi ważne źródło informacji na temat działalności jednostek organizacyjnych nadzorowanych przez Ministra. Skargi pozwalają na ujawnianie uchybień i ich usunięcie. Pisma o charakterze skarg i wniosków, rozpatrywane z zachowaniem zasad bezstronności, przy umożliwieniu odniesienia się do ich treści podmiotom, których działań bezpośrednio dotyczą, dokumentują skalę i zakres problemów wynikających z korzystania z usług instytucji systemu nauki i szkolnictwa wyższego. Nieprawidłowości sygnalizowane w skargach, podobnie jak w poprzednich latach, pozwalały na podejmowanie stosownych działań, mających na celu eliminowanie ich przyczyn. Analiza napływających skarg i wniosków skutkuje podejmowaniem niezwłocznych działań w sprawach incydentalnych.

W 2023 r., podobnie jak w latach poprzednich, w celu rzetelnego załatwienia spraw, w Ministerstwie często wszczynano postępowania wyjaśniające, w toku których uzyskiwano stanowiska właściwych podmiotów.

Z uwagi na systemowy charakter nadzoru Ministra nad jednostkami nadzorowanymi, wszelkie informacje oraz sugestie, które mogą stanowić istotne wskazówki przy realizacji określonych zadań, są przekazywane do poszczególnych komórek organizacyjnych, w celu ich wykorzystania w bieżących pracach.

Tematyka skarg i wniosków kierowanych do Ministerstwa jest również przedmiotem analizy przy sporządzaniu planu kontroli Ministra.

Załącznik:

Tabela - *Zestawienie sposobu załatwienia skarg i wniosków w 2023 roku*

Sporządzono w Departamencie Kontroli i Audytu